

INDEX EX RERUM NOTABILIUM

Quae continentur sub titulo de Locis Montium.

ACTUS.

Dubius semper interpretandus est, ut minus noceat ter-
tio. Cap. 4. sub num. 6. ver. ubi vero.

ARRENDAMENTA.

Quid sunt. Cap. 3. sub. num. 37. ver. in alio vero.

In eis an cadant reductiones, vel diminutiones, ut accidit

in locis Montium, ibidem.

Duplicis sunt species, ibidem.

ASSENSUS.

Pape requiruntur in obligatione bonorum Jurisdictionalium
in Statu Ecclesiastico. Cap. 5. n. 24.

ATTERGATORIUS.

Consideratur columnmodo tanquam creditu in pignore. Cap. 2.
sub n. 19.

ATTERGATIUS.

In resignatione locorum montium quid sit. Cap. 2. n. 19.
Per cum nec dominum, nec possessionem cum libertate, & securitate
acquiritur, ibidem.

BARONES.

Quae damna, & prejudicia experiantur ex creatione locorum mon-
tium. Cap. 1. n. 29.

In montibus baronialibus quomodo verificetur fides publica. Cap. 5.
n. 27. V. Privilegium, mons.

BONA.

Jurisdictionalium in Statu Ecclesiastico non possunt obligari sine affen-
sa Papae. Cap. 5. n. 24.

BONUM.

Publicum preferendum est privatum, Cap. 2. sub n. 8,

BULLA.

Nicola V. in materia confusum licet pro utriusque Sicilia Regnis
communicare recepta sit, tamen ad effectum ut fructus non ex-
cedant decim pro centenario; ubique attendenda est Cap. 3.
sub n. 19.

De Bullis resipicentibus locamontium, vide in calce Tractatus.

BULLABARONIUM.

An comprehendat loca montium, Cap. 1. sub. n. 15.

CASU.

Raro contingibilis non sunt attendendi. Cap. 2. n. 8.

CENSUS.

Configurativus antiquis Juris ignotus, sicut in Italia introduitus
ex quadam Aragonensem, vel Cathalanensem usu. Cap. 1.
n. 19. & 20.

In eius Constitutione à minore, muliere, vel Ecclesia facienda,
requirunt sollemnitates à Jure communii, vel Statutario exigunt
ad alienandum. Cap. 2. sub. n. 16.

SECUS IN EIS EXTINGECTIONE, ibid.

Configurativus quid sit, & quid emphyteuticus. cap. 3. n. 18.

In cunctis configuratis quare non detur redditio generalis, &
uniformis. cap. 3. n. 19.

Configurativus, in quo differat à locis montium. Cap. 3. n. 21. & 33.

Eius diminutio, five subsiliatio quando dicatur ex necessitate facta
ad effectum, ut non subjaceat extravaug. ambitus & respectu personarum
privilegiatarum. cap. 3. n. 28.

In quo loco dicatur existere, an ubi sit fundus censitus, an potius
ubi vivit, & domicilium habet creditor, cap. 3. n. 40.

Constitutio pro certa summa potest cedi alteri pro majori, vel
minoris pretio. cap. 4.n.14.

CIRGUMSTANSTIA.

Considerables in casu diminutionis pretii intrinseci enumerantur.
cap. 4.num.22.

COMMODA.

Quae resulant à libertate commercii locorum montium. c. 3. n. 1.

Alia, que proveniunt à modo, cum quo eorum fructus solvantur.

cap. 3. num. 2.

CONFISCATIO.

Quid servetur in Statu Ecclesiastico circa ejus usum c. 5. n. 19.

Regis quod quilibet conficit in suo declaratur. c. 5. n. 20.

An procedat si confiscatio imponatur ex crimen lese maiestatis
in primo capite, ibid.

CONSTITUTIO, vide Bulla.

CONTRACTUS.

Et obligations habentes tractum successivum quomodo de tempore,
quo sunt initii, fuerint nulli, tamen si trahit temporis efficientiarum
injuri, & laevi ad nullitatem, & aquiratur reduci debent, cap. 3.
num. 10.

CONTRAHENS.

In nundinis, aliquis publicis emporiis ex quadam recepto usu, &
ob publicum commercium tempore tutus est. c. 2. n. 24.

Limita si fuerit particeps, vel conficius fraudis, aut in mala fide, ib.

CREDITOR.

Cum assensu in bonis prohibiti alienari prefertur creditor ante-
riori fine assensu. cap. 5. n. 25.

CRUCIATA.

Indici solet ob necessariam defensionem fidei. c. 6. n. 1.

CULPA.

De qua culpa tenetur Secretarius montium, & Camerale, vide

V. Secretarius.

Quod consideretur in possessore montium, qui patiatur præjudi-
cium. cap. 2. n. 11.

Redolere in Secretario, qui videndo in litteris resignationem

locorum montium ad favorem unius, admittetur liberam refi-
guationem ad favorem alterius. cap. 2. n. 19.

DEBITOR.

Montis si videntur loca pro majori pretio extinseci ad rellitutio-
nem illius teneatur, cap. 4. n. 17.

Montis an teneatur ad forum vel solidum ad id, quod recepit in
cau diminutionis pretii intrinseci. Vide V. pretium.

DECIMAE.

Imponi solet ex causa necessaria ob defectum reddituum Pontificis

Principis. cap. 6. n. 1.

DEPOSITARIUS.

Montium si non solvit fructus, an teneatur camera. c. 3. n. 35.

DOCTORES.

Moralistæ, & Theologi impugnantes potestatem Principis in fa-
cienda reductione fructuum locorum montium refelluntur. cap.

3. num. 6.

DOMINUS.

Tenetur de facto familiæ vel præponens de facto præpositi, quando

hic delinquitur ministerium, cui præponitur. c. 2. n. 9. & 10. cap. 3.

num. 35.

Et postessor locorum montium dicitur ille, qui descripsit est in li-
bris publicis Principis; vel ipsius montis, c. 2. sub n. 16.

EMPTOR.

Tenetur diligenter inquirere conditionem ejus, cum quo contrahit,

ipsius imputandum si sit non caverit in cau evictionis, vel i mo-
lestatum, quem providere poterat, & debebat. c. 2. n. 6.

Fallit favore publicæ fidei, & ne commercium impeditetur, prout

est in materia locorum montium. ibid.

Vel feofforū locorum montium videtur habere sommummodo

quandam commoditatem, vel detencionem nudi facti, quem re
doler quoddam mandatum in rem propriam. cap. 2. sub n. 16.

Locorum montium non sequitur fidem venditoris, sed fidem pa-
blicam Principis attendendo legam erectionis montium. cap. 4.
sub. 6. ver. Et ulterius.

ERROR.

Est in procedendo cum generalitatibus. cap. 5. num. 29.

EVIGITIO.

Bonus assigatus evictis, vel avocatis pecunias solutis, an mons
reviviscat. cap. 4. n. 39.

EXTINCTIO.

Aggregationis montis Cameralis concessæ privato quatenus non

admittatur recenter causæ particularis. cap. 4. n. 6.

Vel extrafructu locorum montium quomodo sit. c. 4. n. 35.

Quæ donna inferre poscit. cap. 4. num. 36.

Ficta, & idealis dicitur illa, que sit ob transmutationem de uno

monte in alterum, & quomodo sit. cap. 4. n. 38.

HISCALE.

Quid fint. cap. 3. num. 36.

Eorum venditiones, vel concessiones fieri solitæ per Phiseales

impugnantur. cap. 3. num. 37.

FORENSES.

Etiam sine privilegio sunt capaces acquirendi, & retinendi loca

Montium. cap. 5. num. 7.

FRAUDS.

Committe potest in resignatione locorum montium ex diversitate

nominis, & cognominis. cap. 2. n. 10.

Item in Officiis vacabilium, ibidem remissive.

Quoniam obviandum fraudibus, & inconvenientibus, cap. 2. n.

12. V. Intercessus.

Ad eam probandum cum si potius facti, quam juris standum est par-
ticularium causum circumstantiis. c. 2. n. 25.

Quæ committit potest super exvinclationibus locorum montium.

cap. 7. n. 3.

Nulla considerari potest in erectione montium Cameralium, im-
pactum præsumi debet in supremo Princeps. c. 4. num. 18. V. Inter-
ficius.

FRUGTUS.

Locorum montium redditio semper fuit practicata. c. 3. n. 4.

In prædictis creationibus ascendebant ad decim pro centenario; ib.

Ultimo loco ad quartu redacti. cap. 3. n. 15.

Licit jure percipiuntur. cap. 3. n. 17.

Eorum exrefectio accidentalis quomodo fiat ob dimidium pre-
tium in forte. cap. 3. n. 23.

Quid

Index Rerum Notabilium.

307

Quæ ratione reducantur. Vide V. redditio.

Majorum fructuum diminutio ob minus pretium solutum c. 3. n. 34.

Eorum diminutio gefultans à deficitia, vel infrafructuare bono-

rum monti assignatorum cap. 3. n. 33.

GABELLA.

Processibus, quo loco solvi debent, ubi scilicet adest fundus census,

an potius a domicilio habet creditor confit. c. 3. n. 41.

Si creditor census in loco fundi censiti nullo onere, & gabella gra-

vetur, tunc indistincte illum solvere debet in loco domicilii, ib.

GRATIA.

Et quelibet concessio certio prejudicialis damnatur. c. 5. n. 26

Diffinitio afferat inter revocationes, & moderationes gratiarum.

cap. 5. num. 28.

HERETICI.

An sint capaces acquirendi, vel retinendi loca montium.

HYPOTHECA.

Quid sit, & an sit verum pugnat. cap. 5. num. 31.

Quando super bonis hypothecatis non detur ejus experimentum.

cap. 5. n. 30.

INFIDELIS.

Iudei, & heretici incapaces sunt ad acquirendum, & retinendum

loca montium. cap. 5. num. 5.

INTERESSATUM.

In materia locorum montium agere potest contra fundatores, vel

falsarios, qui malè gelosierunt, & pretiū reperirent c. 2. n. 8.

Item contra Judicem, qui male vincula delevit, ibid.

Item si Secretarius culposus dignoscatur, potest contra cum agere

ad quanti interest, ibidem.

Si montes sint Camerale agere potest contra Cameram, ibidem.

Si Baronales aut de tertia specie contra Baronem, vel alium, qui

illum praeposuit, ibidem.

INTERESSE.

Quod haber Principes ejusque Camera in montibus baronialibus. c.

4. n. 9.

JUDÆI.

An sint capaces acquirendi, & retinendi loca montium. Vide V.

JUDEX.

Eius factum dicitur factum paris. cap. 1. sub num. 17.

JUDENDI.

In censu configurativo quo effectus pariat, cap. 2. n. 5.

Eius celio quimus translativa operatur camera ut non transfeat in

cellonarium onera hypothecarum, jura, & vincula, quibus census

cepsus debet inveniri subiectus, ibidem.

Transfert etiam anterioriter fructum documentorum dicitur.

Læsi novi contractus, sed die creationis census, ibidem.

LÆSI.

Major sufficit in fisco, quam in privato. c. 3. sub n. 9.

Enormis inter nos privilegia etiam dicuntur, quæ sunt ultra besi-
tem. cap. 2. sub n. 11.

In fisco simplex, & enormis verificatur in 6. ibid.

Pro ea metenda attendunt tempus contractus. cap. 3. n. 13. & 14.

In venditionibus locorum montium non faciliter verificatur, & qua-
re cap. 4. n. 27.

LEX.

L. per diversas, & I. Ab Anafagio C. mandati, procedunt in juribus

incertis, & litigiosis, secus verò in certis, & liquidis. c. 4. n. 16.

Non intrat in vinculis expensis, & contentis in literis patentibus.

cap. 2. num. 18.

Indicit se resignatio fiat in manibus Secretarii. cap. 2. n. 18. & 22.

An provenit à privilegio Urbani Octavi. cap. ... num. 2. & c. 5. n. 1.

Provenit potius de Jure. cap. 2. n. 3.

Cujus comodo cedat, si cesserit vincula. cap. 4. n. 28.

Locorum montium, cum ipsa transfeat in resignatarium dici-
tur privilegium. cap. 5. n. 1.

Est prius legatum omnibus montibus. cap. 5. n. 2.

Plura inconvenientia producere potest. cap. 2. n. 7.

Patentes si allegetur, quod fuerit desperidita, quid agendum sit. cap.

2. num.

De creatione secundi montis Religionis. Dicitur cap. 6. n. 2.
 Camerarius, & eius credio. Dicitur cap. 6. num. 6.
 Subventionis, quid sit. Dicitur cap. 6. num. 7.
 De eius translatione ad montem restituarum, ibid.
 De necessitate erigendi montes, & exigendi, emolumenta
 Dariz, & Cancellarie Apoliticae. Dicitur cap. 6. n. 9.

O B S E R V A N T I A .
 Generalis aliorum Principatum, & particularis hujus Principatus circa reductiones locorum montium. cap. 3. n. 25.
 In hac materia locorum montium iusta, & rationabilis reputatur, Dicitur cap. 3. num. 26.

F A C T U M .
 Sive facultas de redimento est pretio extimabilis, & minuit de pretio, ejusque pars dicitur. cap. 3. num. 11.
 Patta prohibetur, facultatem extinguendi in perpetuum, vel ad tempus. cap. 4. num. 2.
 De dictis partibus Monticula solliciti esse solent. Dicitur cap. 4. num. 3.
 Forum validitas ostendunt, & quare secundum in censu. Dicitur cap. 4. num. 4. & 7.
 Quomodo possunt moderari. Dicitur cap. 4. num. 5.
 Quae sit differentia inter montes Camerale, Baronales circa humidi modi patta. Dicitur cap. 4. num. 8.
 Obligans ad redempcionem valer. favor tertii. cap. 4. n. 10.

P E C U L I U M .
 Principium, Republiacarum orarum etiam confitit pro majori parte in fide, & commercio. cap. 3. num. 3.

P E C U N I A .
 Infinita salutem, & Republica conservationem. cap. 1. n. 24.
 Exterorum expedit ut trahatur ad Principatum, ut exinde corpus Republica impinguetur. Dicitur cap. 1. num. 24.
 Intelligi si libera sit manifera in loco, ad quem trahatur, sed illius si ad publicum forum definiatur, ibid.

P O S S E S S O R .
 Locorum Montium, qui ea habuit per viam deliberationis, vel adjudicationis quomodo cludi possit. cap. 2. n. 17.

P R E T I U M .
 Locorum montium quomodo fit confiderandum. cap. 2. num. 26.
 Duplex est, intrinsecum, five uniforme, vel invariabile, & extrinsecum, seu accidentale, vel variabile. cap. 4. num. 13.
 Integrum restituvi debet, & non plus, neque minus in causa extinctionis. Dicitur cap. 4. num. 15.
 Majus extrinsecum, an sat quandoque intrinsecum, ejusque naturam affluit, & quomodo id fieri possit. Dicitur cap. 4. num. 19.
 Intrinsecum si diminuitur an debitor montis teneatrum ad totum, vel solum ad id, quod recipit. Dicitur cap. 4. num. 20.
 Quae dicuntur de restitutione non facienda pretiis non soluti, non procedunt contra tertium, qui pro integrum pretio emit. Dicitur cap. 4. num. 23.
 His repugnat, quod dicitur in tract. de Officiis, quod Camera non tenetur restituere nisi acceptum. Dicitur cap. 4. num. 25.
 Ejus diminutione vinculorum, & quod non possit debitor montis. Dicitur cap. 4. num. 26.

P R I N C E P S .
 Impugnauerit ejus potestatem circa reductionem fructuum locorum montium resiliuntur. cap. 3. n. 6.
 Quando posse tollere jus tertio quecumque. Dicitur cap. 3. num. 8.
 Duplex est perfonum privati, feliciter, & alteram publici, ibid.
 Quindam ligatur legibus politivis, ibidem.
 Publica necessitate exigente potest deviare a legibus positivis, nec exinde dici potest eorum violator. Dicitur cap. 3. & num. 24.
 Solus demandare potest reductiones centum non autem possunt Judices. cap. 3. num. 20.
 Vel alter montis debitor an, & quomodo possit uti fructibus ariagnis pro solvendis fructibus Montis, & solutiones suspenderet. Dicitur cap. 3. num. 38.

In quo differat a Jure inferiori quod efformandum judicium in causa diminutionis pretii intrinseci locorum montium, scilicet cum teneatrum debitor montis ad totum, vel solum ad id, quod recipit. cap. 4. num. 11.
 Ejus potestatem negantur circa derogationem juris positivi damantur, cap. 5. num. 3.
 Potest in causa necessitatis præjudicare juribus tertii. cap. 4. sub n. 22. & cap. 5. n. 23.

P R I V I L E G I U M .
 Refutat ex libertate locorum montium. cap. 5. num. 1.
 Est communis omnibus montibus. Dicitur cap. 5. n. 2.
 Considerabile censetur, ut loca montium non possint extinguiri. Dicitur cap. 5. n. 3.
 Est tamen particularē in aliquibus montibus, non autem communē omnibus, ibidem.
 Quid importet. Dicitur cap. 5. num. 4.
 Quod loca montium non possint sequestrari, vel exequi, qui ratione abusu recellerit. Dicitur cap. 5. n. 16.
 Quae sit differentia hujus privilegii pecunias, que sunt in locis illud habentibus. Dicitur cap. 5. n. 17.
 Ut loca montium non subjeantur confisicationi. Dicitur cap. 5. n. 18.
 Prædicta omnia privilegia non solent concedi montibus baronali, sed tantum illis pororitatis adversus anteriores in bonis a signatis cum tufpenione hypocescarum. Dicitur cap. 5. n. 22.

P R O M I S S I O .
 De vendendo an tributus juri imperio. cap. 2. num. 22.

Q U Ä S T I O .
 Facti ex singulorum casuum qualitate, & circumstantiis prudentis. Judicis arbitrio venit regulanda. cap. 2. sub num. 10.

R E D U C T I O .
 Locorum montium fuit practicata. cap. 3. num. 14.
 In diversis temporibus varie à Summi Pontifici facta. Dicitur cap. 3. n. 15.
 Generalis, & uniformis non datur in censibus signatibus & quare. Dicitur cap. 3. n. 18. 19. & 21.

Demandari potest per Principem, non autem per Judices. Dicitur cap. 3. num. 20.

Fructuum locorum montium ex qua ratione fiat. Dicitur cap. 3. n. 23.
 Nullum praedictum afferre ubi offertur relatio fortis. Dicitur cap. 3. num. 27.

In ea facienda cautele, & circumspecte procedendum est. Dicitur cap. 3. num. 29.

Fructuum implicite fieri potest ob augmentum soliti pretii in sorte. Dicitur cap. 3. num. 31.

R E G U L A .
 Certa, & generalis in omnibus casibus impossibile est, ut possit statui. cap. 2. num. 10.

R E L I G I O S I .
 Professi, & incipaces tam in communione, quam in particulari, quarene admittantur contraktionem locorum montium. cap. 2. sub num. 23.

Individuè admittuntur ad acquirendum, & retinendum d. loca Montium. cap. 5. num. 5. & sub n. 9.

R E S C I S S I O .
 Contractus quando decur ex capite ieiunio contra tertium possit fore. cap. 4. num. 24.

R E S I G N A T I O .
 Locorum montium ut sincerè fiat, & fraudibus obvietur, quid agendum est. cap. 2. num. 12 & 17.
 Si fiat in manibus Secretarii libertas inducitur. Dicitur cap. 2. n. 19.

Per viam alterationis, que sit. Dicitur cap. 2. n. 19.

S E C R E T A R I U S .
 Montium, & Camerae.

Quae sit ejus obligatio. cap. 2. num. 9.
 Tenetur ad quanti intercessus culposus detegatur, ibidem & num. 12. in fine.

Eius industria electa dicitur. cap. 2. sub num. 10.
 Debet esse diligentissimus, id est de levissima culpa tenetur, sive ea committendo, live in omitendo confusat. ibidem.

Causa fortuorum quodammodo in se ipsum videatur. ibidem.

Quomodo se gerere debeat in causis habentibus quale qualeodium, ibid. in fine.

Efficit in culpa si videtur accertationem in litteris ad favore unius admitteret liberta resignatione ad favorem alterius, s. n. 19. in fine.

Quid fervore debet cum recipit resignationes locorum montium que sunt per minores, mulieres, aliasque personas privilegiatas, c. 5. n. 13.

Non debet esse contentus solo Judicis decreto absque previa cognitione causa, sed debet consulere Congregat. montium, ib. n. 14.

S O L E M N I T A T E S .
 A jure communis, vel statutorio desiderante adhuc requiruntur in alienationibus locorum montium. cap. 2. sub num. 16.

Ballus in formalis resignatione in manus Secretarii facta. Dicitur cap. 2. num. 23. & cap. 5. sub n. 9. & 10.

S O L U T I O .
 In moneta equivalenti quando, & quomodo admitti debet. cap. 4. num. 33.

Quid ubi adiit diuturna observantia. Dicitur cap. 4. n. 34.

S O R S .
 Quando per obliquum, & per indirectum repetatur ob non adimplementum. cap. 4. n. 11.

S T Y L U S .
 Quod remaneant pecuniae penes depositarium periculo creditum refellitur. cap. 4. n. 37.

T H E S A U R A R I U S .
 Loco montium ordinarius, magisque competens Judge dicitur. cap. 2. n. 29.

V A L O R .
 Scutorum aureorum quanti fuerit antiquis temporibus, & quanti sit hodie. cap. 4. n. 31. & 33.

U S U R A E .
 Antiquorum temporum, ad quam metu excreverint. cap. 1. n. 4.
 Centesime, que fuerint, ibidem.

In monte Pietatis quatenus excludantur ex mutuo. Dicitur cap. 1. n. 5.

F I N I S .

JO. BAPTISTÆ DE LUCA VENUSINI, S.R.E. Presbyteri Cardinalis; COMMENTARIA

Ad Constitutionem Sanctæ Mem. INNOCENTII XI.

DE STATUTARIIS SUCCESSIONIBUS;
 Cum Particulis Statutorum, & Legum excludentium
 Fœminas propter Masculos, tam intra Statum Ecclesiasticum,
 quam extra illum.

A C C E D I T
 DE PENSIONIBUS ECCLESIASTICIS
 Ad ornatum Constitutionis ejusdem PONTIFICIS, de illis ultra
 medietatem non transferendis;
 CUM VARIIS INDULTIS TRANSFERENDI,
 Ac retinendi Ecclesiasticas Pensiones.

VENETIIS, MDCCXXVI.
 Ex Typographia Balleoniana.

SUPERIORUM PERMISSU, AC PRIVILEGIIS.